

STRATEGI FÖR FUNKTIONSHINDEROMRÅDET

2014-2016

"Luleåborna är jämställda, har jämlika förutsättningar för hälsa och välfärd och är delaktiga i samhällsutvecklingen."

(Vision 2050)

Innehåll

Varför strategi och för vem...?	3
Att vara en medborgare som alla andra.....	3
Att känna sig trygg.....	4
Ett självständigt liv.....	4
Ett bra boende.....	5
Tillgänglighet.....	5
IT – ett stöd för personer med funktionsnedsättning.....	5
Samverkan.....	6
Anhöriga – en resurs.....	6
Ledaren, en nyckelperson i organisationen.....	6
Kompetens inom området stöd till personer med funktionsnedsättning.....	6

Varför strategi och för vem...?

Avsikten med strategin är att skapa förutsättningar för att personer med funktionsnedsättning i Luleå ska ha ett meningsfullt och värdigt liv och känna välbefinnande. De förhållningssätt strategin beskriver ska säkerställa att personer med funktionsnedsättning inkluderas i samhällslivet. Personens självbestämmande, integritet och delaktighet ska vara en självklarhet. Detta är ett ansvar för hela samhället. Strategin beskriver socialnämndens ansvarsområde där samverkan med andra samhällsaktörer är centralt.

Strategins målgrupp är personer som har insatser i enlighet med Socialtjänstlagen eller Lagen om stöd och service till personer med vissa funktionshinder.

Strategin har sin utgångspunkt i såväl internationella, nationella som kommunala styrsignaler. Dessa är helt och fullt förenliga och syftar till att identifiera och undanröja hinder för att alla medborgare ska kunna ta del av sina rättigheter.

För att stödet till personer med funktionshinder ska fortsätta utvecklas fastställer socialnämnden årligen mål i linje med strategins intentioner.

Jämlika levnadsförhållanden

Att vara en medborgare som alla andra.....

Det kan tyckas självklart att ingen ska diskrimineras och att alla på ett jämlikt sätt kan vara en del av samhällets resurser.

I Luleå Kommun ska arbetet inriktas mot att insatser till personer med funktionsnedsättning så långt som möjligt ska ge jämlika levnadsförhållanden och inkludering i samhällsgemenskapen.

Arbete och sysselsättning

Socialförvaltningen ska med alla tänkbara medel stötta personer med funktionsnedsättningar att erbjudas möjlighet till arbete ute på den öppna arbetsmarknaden, i arbetskooperativ verksamhet eller annan verksamhet. Socialförvaltningen har ett nära samarbete med skolan för att medverka till att skapa möjligheter för unga personer med funktionsnedsättning ska få

möjlighet att pröva sin förmåga samt i samtal med individen ge stöd att erbjudas arbete/sysselsättning i enlighet med sina egna resurser.

I Luleå bedrivs ett aktivt arbete för att sprida information, skapa kontaktytor med företag, föreningar och organisationer i syfte att möjliggöra integrerad sysselsättning och arbete. Redan idag går alltfler från anpassade verksamheter till anställning, med eller utan stöd. Utvecklingen gynnar den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv. Alla blir vinnare med en arbetsmarknad som omfattar fler.

Hälsa

Det är särskilt angeläget att folkhälsan förbättras för de grupper i befolkningen som har stora hälsorisker och är mest utsatta.

Det är viktigt att hitta förebyggande och främjande insatser för hälsa. Det kan till exempel avse olika livsstilfrågor som kost, samliv, motion och social samvaro. En meningsfull fritid där aktiviteter som engagerar och motiverar den enskilde är centralt.

En god rehabilitering och habilitering och möjlighet till fysisk träning, anpassade hjälpmedel, och stödjande sociala miljöer ger funktionsnedsatta möjlighet att bevara och förbättra sin hälsa.

Personer med psykisk ohälsa eller psykiska funktionsnedsättning riskerar sämre hälsa och ökad dödlighet i jämförelse med befolkningen i övrigt. De riskerar även att få sämre levnadsförhållanden i form av ekonomiskt utsatthet och svag arbetsmarknadsanknytning varför förebyggande och främjande insatser är angelägna.

Att känna sig trygg

Ett självständigt liv

Alla ska ha ett avgörande inflytande över innehåll och utformning av sina beviljade insatser. Det är självklart att var och en ska ha makt över sitt eget liv och kunna nyttja sina egna förmågor.

Luleå kommuns värdegrund ska vägleda medarbetare att alltid bemöta kunder på ett professionellt och respektfullt sätt. Teamet runt en individ ska stödja personens självbestämmande.

I samband med att en person beviljas insats ska han/hon erbjudas möjlighet till delaktighet i insatsernas utförande. Målet är alltid att personen ska få vara så självständig som möjligt.

Ett bra boende

Socialnämnden har i lagstiftningen ett särskilt ansvar för personer med funktionsnedsättning och ska verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring få möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra.

Boendeformer ska så långt som möjligt integreras i det vanliga bostadsbeståndet. Samverkan med andra aktörer, inte minst kommunala förvaltningar och bolag, ska möjliggöra en blandad bebyggelse där bostäder är tillgängliga för alla.

Ett brett utbud av olika boendeformer behöver kunna erbjudas efter den enskildes behov och gällande lagstiftning.

Tillgänglighet

Tillgänglighet handlar om att se alla människors lika värde. En hög grad av tillgänglighet i lokaler, information och verksamheter innebär att vi ökar delaktigheten i samhället, istället för att stänga ute grupper av människor.

Kommunen arbetar med att underlätta för alla att vara med och forma Luleå, ett öppet samhälle med mångfald i alla dess former, ett attraktivt centrum och bra boendeanternativ. En bredd i och ett tillgängligt kultur och fritidslivet ska ge möjlighet till ett aktivt liv.

IT – ett stöd för personer med funktionsnedsättning

Framtidens medborgare kommer att ha allt större datorvana och erfarenhet av att använda tekniska hjälpmedel. För funktionsnedsatta kan bland annat hjälpmedel för kommunikation och andra former av hjälpmedel underlätta vardagen.

Socialförvaltningen bör ligga i framkant när det gäller att utveckla E-tjänster i lättläst format för att få till stånd tekniska lösningar som kan främja trygghet, tillgänglighet och ett meningsfullt sammanhang för våra kunder. Förvaltningen ska också säkerställa att det finns alternativ för den som inte kan eller vill nyttja IT.

Samverkan

Det är angeläget att fortsätta och utveckla samverkan med alla samhällsaktörer. Samverkan ska omfatta både den enskildes behov i form av exempelvis samordnade individuella planer (SIP) och samhällsperspektivet. Socialnämnden har ett särskilt ansvar för att medverka i samhällsplaneringen.

Förebyggande och främjande insatser i form av exempelvis föräldrastöd till familjer med barn som har neuropsykiska funktionsnedsättningar sker i samverkan och ska fortsätta utvecklas under perioden.

Anhöriga – en resurs

Att stödja anhöriga är en viktig uppgift med särskilda krav på kunskap om anhörigas livssituation. Därför har förvaltningen en anhörigkonsulent sedan några år tillbaka. Ansvaret omfattar att ge direkt stöd till anhöriga som har närstående med psykisk ohälsa, fysiska-psykiska och/eller neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

Ledaren, en nyckelperson i organisationen

Ledarskapet ska ha sin utgångspunkt i kundernas behov. Det är viktigt att de som har i uppgift att leda andra har hög kompetens om både verksamheten och ledarskapet. Det är också viktigt med ett nära ledarskap där medarbetare känner att de får ett reellt stöd.

Kompetens inom området stöd till personer med funktionsnedsättning

Socialförvaltningens verksamheter riktar sig till en bred målgrupp med skiftande behov. Under 2000-talet har möjligheter att ställa diagnos ökat och många personer som söker stöd enligt LSS har komplexa och sammansatta behov.

Att ha rätt kompetens är både viktigt och nödvändigt för den personal som ska ge stöd, service och omsorg till personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Personalens kompetens är avgörande för insatsernas kvalitet. Sedan avvecklingen av institutioner med begreppen patient och vårdare, har en flora av titlar dykt upp inom yrkesområdet. I dagsläget saknas enhetlig titulatur och kunskapskrav samt yrkesidentitet. Konsekvenserna är att det blir svårt att ta fram statistik, att synliggöra och marknadsföra yrkesområdet.

Runt om i Sverige pågår ett omfattande och strategiskt arbete med syfte att fastställa utbildningskrav inom funktionshinderområdet. Det handlar om kunskap av generell karaktär men också specialisering. Luleå kommun och Norrbotten har liksom flera andra påbörjat arbetet med att införa nya titlar såsom stödassistent och stödpedagog samt att se till att personalen ges möjlighet att leva upp till de ställda kraven. Arbetet med utbildningskrav sker utifrån lokala och regionala förutsättningar men målsättningen är att följa det nationella perspektivet.